

Охріменко О.О.
к.е.н, доцент НТУУ «КПІ»
Ратошнюк А.Г.
студентка ФММ, НТУУ «КПІ»

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТЕХНОПАРКІВ УКРАЇНИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Досліджено інноваційну діяльність технопарків України, економічні показники за визначений період, розкрито їх значення для економіки країни та визначено основні причини погіршення інноваційної діяльності. Запропоновано шляхи розв'язання цих проблем.

Investigate innovative activity of technological parks in Ukraine, economic indicators over a period, solved their importance for the economy, identified the main causes of deterioration innovative activity. Ways to solve these problems are offered.

Ключові слова: інноваційна діяльність, технопарки, конкурентоспроможність, високотехнологічна продукція, інноваційна інфраструктура.

Вступ. Для ефективного функціонування кожної країни, важливим є перехід на інноваційну модель розвитку, як один з найвагоміших стратегічних пріоритетів. Особливо, це стосується країн з перехідною економікою. Такий підхід, надасть змогу зміцнити конкурентні позиції на міжнародних ринках. На даному етапі розвитку економіки України, актуальним є формування та розширення інноваційної інфраструктури промислових підприємств. Зростання обсягів високотехнологічної продукції, яка відповідає світовим стандартам, підвищить рівень міжнародної конкурентоспроможності України.

Дослідженню окремих проблем інноваційної діяльності технопарків України, динаміки їх техніко-економічних показників, джерел фінансування та обсягів зовнішньоекономічної діяльності присвячено публікації О.Поповича [1], О. Жилианської [2], Л. Федулової [5], О.Мазура, В. Шовкалюка [3], В. Соловійова [4] та інших. Проте, в даних роботах не знайшло відображення питання, що стосується інноваційної діяльності технопарків в умовах фінансової кризи.

Постановка задачі. Метою дослідження є аналіз інноваційної діяльності технопарків України та розробка пропозицій щодо активізації їх діяльності в Україні та закордоном в умовах світової фінансової кризи. Відповідно до мети в статті, вирішуються наступні завдання: визначення основних негативних факторів, які впливають на ефективне функціонування технопарків; аналіз їх техніко-економічних показників з метою виявлення тенденцій змін протягом досліджуваного періоду; розробка пропозицій щодо поживлення діяльності технопарків України.

Результати дослідження. Ефективний вплив на розвиток інноваційної

інфраструктури промислових підприємств країни мають функціонуючі технопарки на її території. В Україні за даними 2009 р. зареєстровано 16 технопарків. З них тільки 8 реально функціонує. Результати діяльності технопарків України за 2002-2008 рр. представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Економічні показники технопарків України за 2002-2008 рр. [6]

Показники	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Прийняті проекти	29	11	8	0	0	2	6
У т.ч. виконувалися	52	55	53	51	31	13	11
Реалізація продукції за проектами, млн. грн.	618	1284	1787	2273	2280	2557	3000
т.ч. експорт	83	143	294	367	350	311	99
Обсяги імпорту, млн. грн.	160	287	373	115	129	88	278
Створено нових робочих місць	610	623	828	399	166	201	222
Обсяги інвестицій, млн. грн.	0	320	129	11	8	6	31
Обсяги кредитів, млн. грн.	287	367	360	196	405	286	1145
Бюджетне фінансування, млн. грн.	0	0	0	0	0	24	27

Розвиток та функціонування технопарків набули широкого значення для економіки країни. Так, річний випуск інноваційної продукції за проектами збільшився в 2008 р. порівняно з 2002 р. в 16,7 разів (відповідно 3000 та 0,618 млрд. грн.), середньорічний темп приросту обсягів виробництва становив близько 50%, що в 6 разів вище ніж у середньому по промисловості. Усього за цей період було реалізовано 12,3 млрд. грн. інноваційної продукції, з них закордон – 14 % . Крім того, було додатково створено близько 3124 нових робочих місць. Останнім часом спостерігається тенденція до їх зменшення, що пов'язано з кризовими явищами в економіці. За досліджуваний період інвестиційна привабливість технопарків України значно посилилася, про що свідчить зростання обсягів інвестицій. Обсяги інвестицій за 2002-2008 рр. склали 505 млн. грн. Проте дана тенденція не є рівномірною. За 2005-2007 рр. в зв'язку з ліквідацією державної підтримки технопарків та нестабільною політичною ситуацією в країні обсяги інвестицій значно скоротилися зі 129 млн. грн. до 6 млн. грн.

Частка продукції технопарків серед загального обсягу інноваційної продукції підприємств зменшилася в 2008 р. та становила 5,2 %, що на 4,8 % менше ніж в 2003 р. (рис. 1), що пояснюється недосконалою державною підтримкою діяльності технопарків та світовою фінансовою кризою.

Нажаль, на сьогодні технопарки є єдиною формою інноваційної діяльності в Україні, саме тому необхідно забезпечити для них належну державну підтримку, особливо в умовах світової фінансової кризи. На сьогодні основними заходами державної підтримки діяльності технопарків, що зазначені в Законі України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технопарків» є: звільнення від податку на прибуток; звільнення від податку на додану вартість з продажу в Україні та при імпорті товарів; звільнення від сплати ввізного мита; фінансова підтримка; прискорена амортизація основних фондів; подовження терміну експортно-імпортних

платежів із 90 до 150 днів [7].

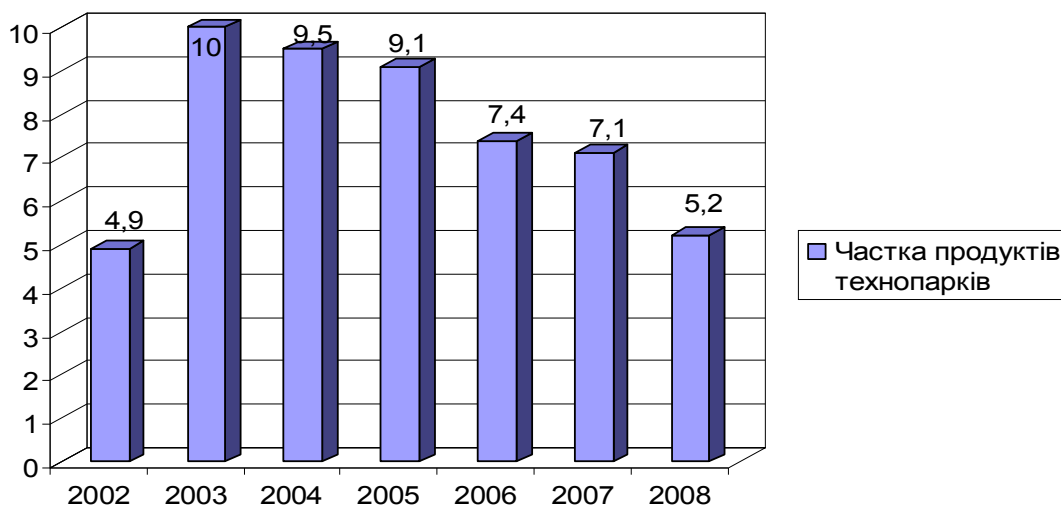

Рис.1. Частка продукції технопарків в інноваційній продукції промисловості, % [3]

Даний закон, є одним з найуспішніших в Україні і може бути досить ефективним антикризовим заходом для вітчизняних підприємств. Проте, недоліком зазначеної ситуації є ліквідація державної підтримки в 2005 р., яка була частково відновлена в 2006 р., але їх практичне виконання не було забезпечено. Крім вище зазначених негативних факторів розвитку інноваційної інфраструктури України, також можна виділити: обмежений попит на інноваційну продукцію в межах країни; політичну та економічну нестабільність в країні; обмеженість фінансування з державного бюджету, в основному за рахунок власних коштів підприємства; понад 99 % реалізованої інноваційної продукції припадає лише на три технопарки; неефективну державну підтримку інноваційної діяльності та законодавчу базу; наявність високої конкуренції з боку іноземних розробників.

Висновки. На даному етапі інноваційного розвитку України, важливими завданнями, залишається упорядкування діяльності існуючих технопарків та координація процесів створення і розвитку нових установ, їх організаційне та методичне забезпечення. Для удосконалення та мотивації інноваційної діяльності, необхідно створювати правові, економічні, податкові механізми, сприяти розвитку інноваційної інфраструктури за рахунок: надання пільгових кредитів в розмірі 80% вартості проекту на технологічні нововведення; зменшення податку на прибуток на 5-10 %; надання субсидій на дослідження та розробку нових видів продукції; не оподатковувати кошти вкладені в ризиковані проекти. Для підвищення ефективності діяльності технопарків необхідно, в першу чергу, забезпечити виконання та повне впровадження в дію положень Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технопарків», що може полегшити умови їх функціонування під час фінансової кризи.

Дослідивши інноваційну діяльність технопарків України, можна зробити висновок, що формування та розвиток інноваційної інфраструктури зумовлене

за рахунок зростання потреб суб'єктів господарської діяльності, рівнем розвитку національної науково-технічної сфери, наявністю науково-технічних розробок. В Україні відбулося ефективне становлення інноваційної інфраструктури, про що свідчать функціонуючі 8 технопарків необхідно тільки забезпечити їх повноцінне функціонування та розвиток на території країни.

Перелік посилань

1. Попович О.С. Науково-технологічна та інноваційна політика: основні механізми формування та реалізації [Текст] / О.С. Попович. – К.: Фенікс, 2005.- 226 с.;
2. Жилінська О.І. Розвиток інноваційної інфраструктури [Текст] / О.І. Жилінська, Д.В. Чеберкус // Фінанси України. – 2005. – № 7. – С. 57-67;
3. О.А. Мазур, Технологічні парки. Світовий та український досвід [Текст] / Мазур О.А., Шовкалюк В.С. // Монографія . – К.: Прок-Бізнес, 2009.-70 с.;
4. Соловйов В.П. Иновационная деятельность как системный процесс в конкурентной экономике [Текст] / В.П. Соловйов. – К.: Феникс, 2004. – 560 с.;
5. Інноваційно-технологічний розвиток України: стан, проблеми, перспективи: Аналітичні матеріали [Текст] / Л.І. Федулової; Ін-т екон. та прогнозув. НАН України.-К., 2009.-196 с.;
6. Наукова та науково технічна діяльність України за 2000-2008 рр. // Статистичні дані – Державний комітет статистики: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>;
7. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків України [Текст]: Закон України від 16.07.1999 р. № 991–XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – С. 363.

Рисцов І.К.

доцент НТУУ «КПІ»

Стрельчук А.В.

студентка ФММ, НТУУ «КПІ»

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПОРТФЕЛЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Дана стаття присвячена основним принципам формуванню портфелю цінних паперів. На прикладі існуючих підприємств і реальних котирувань їх акцій була змодельована сукупність портфелів цінних паперів з можливістю вибору відношення ризик-дохідність. Дана робота буде цікава для студентів-економістів, котрі прагнуть поглибити свої знання в сфері інвестування.

This article is devoted to essentials of forming investment portfolio. A number of investment portfolios, with the ability to choose the needed ratio of risk-yield, were simulated for two real firms according to their quoted shares. This work will be useful for students of economical specialty, who wants to improve their knowledge in investing, especially in portfolio theory.

Ключові слова: портфель цінних паперів, інвестування, акції.

Вступ. Інвестиційний ринок стає все більш доступним, привабливим та